

همه دم از مباحث ایمنی می‌زنند ولی کسی کاری نمی‌کند تا حادثه‌ای رخ نهدد

مدیریت یکپارچه ایمنی شهری حلقه گمشده مدیریت بحران

تهران مقابل زلزله و آتش بی دفاع است

کارزارش

در میان تمامی حوادث طبیعی، زلزله که زمان وقوع آن

هم مشخص نیست شهر تهران را خواهد بلعد، وجود گسل‌های متعدد، پایتخت را تهدید می‌کند؛ اتفاقی که سایه‌اش هر روز و هر ثانیه بر سر مردم شهر افتاده و همه در انتظارش هستند. عده‌ای می‌گویند مدت‌هاست‌از زمان وقوع زلزله گذشته و هر لحظه ممکن است رخ دهد. با این وجود اما، مسئولان موضوع را جدی نمی‌گیرند و کار امروز را به فردا موکل می‌کنند. در این خصوص رئیس شورای شهر می‌گوید: متأسفانه شهر تهران بر مبنای اصول شهرسازی ساخته نشده و همین موضوع سبب ایجاد بافتی نامتراکم و غیر قابل دسترس شده است و پدر علم ژئوفیزیک و زلزله‌شناسی در ایران معتقد است زلزله چیزی از پایتخت باقی نمی‌گذارد. نمونه عینی آن آتش‌سوزی خیابان جمهوری و فروریزش ساختمان پلاسکو است. پایتخت‌نشینان و مسئولان اگر پیشگیری را در مقابل زلزله فراموش کنند مرگ خاموش در شهر همه چیز را از بین خواهد برد و فقط آفسوس باقی خواهد ماند.

فعالیت ۴ هزار و ۹۰۰ ساختمان بر خطر در شهر تهران
پس از آتش‌سوزی پلاسکو اولین جلسه مشترک دادستانی تهران، با رئیس شاکری رئیس کمیته ایمنی شورای شهر از فعالیت ۴۹۰۰ ساختمان بر خطر در پایتخت خبر داد و می‌افزاید: بعد از پیگیری‌های مکرر از طرف کمیته فنی و حقوقی شورا در رابطه با موضوع پلاسکو اولین جلسه مشترک دادستانی تهران، شهرداران مناطق و سازمان آتش نشانی برای احصای ایمنی ساختمان‌های بر خطر تشکیل شد وچنانچه تحت هر شرایطی این کار به سرانجام نرسد با تصویب شورا لیست ساختمان‌های بر خط شهر تهران را اعلام عمومی خواهیم کرد.

با این وجود مهدی چمران، رئیس شورای شهر تهران در دومین همایش ملی آتش نشانی و ایمنی شهری معتقد است که بحث آتش نشانی و ایمنی در شهرها موضوع با اهمیتی است و این موضوع در شهرهای بر جمعیت از اهمیت ویژه تری برخوردار است.

وی می‌گوید: در یک شهر کوچک مسئله اطفا‌ی حریق به آسانی انجام می‌شود زیرا شهر قابل دسترس بوده و آتش نشان‌ها می‌توانند در زمانی محدود در محل حادثه حضور پیدا کنند.

رئیس شورای اسلامی شهر تهران با اشاره به تردد دسترسی به نقاط حادثه خیز در شهرهای بزرگ می‌افزاید: شهرهای بزرگ که جمعیت زیادی دارند دارای دسترسی‌های دشواری نیز بوده و در هم پیچیدگی ساختمان‌ها و تراکم آنها سبب می‌شود کار آتش‌نشان‌ها برای اطفا‌ی حریق دشوار شود، چرا که در شهر تهران شاهد ساختمان‌های فرسوده بسیاری هستیم که این ساختمان‌های ریزانه در صورت حریق کار را برای آتش‌نشان‌ها دشوار می‌کنند.

اصول شهرسازی حلقه گمشده طراحی شهری پایتخت
شهر تهران بر مبنای اصول شهرسازی ساخته نشده و همین موضوع سبب ایجاد بافتی نامتراکم و غیر قابل دسترس شده است. این بافتی از سخنان رئیس شورای اسلامی شهر تهران است که می‌گوید: در صورتی که زلزله‌ای با قدرت شش ریشتر یا بیشتر در شهر تهران رخ دهد قابل تصور نیست که وضعیت در پایتخت ایران چگونه خواهد شد؟!

وی با تأکید بر لزوم اهمیت قائل شدن برای حوزه پیشگیری تأکید می‌کند: نباید تنها در حوزه آتش نشانی مسیر علمی را طی کرده و پیشگیری را فدای مباحث علمی کنیم.

رئیس شورای اسلامی شهر تهران با اشاره به سازه مهندسی ساز ساختمان پلاسکو می‌افزاید: ساختمان پلاسکو از تیب ساختمان‌های بساز و بفروش نبود و در شرایطی که این ساختمان به طور دقیق محاسبه شده بود اما به یکباره شاهد ریزش این ساختمان و رقم خوردن فاجعه پلاسکو بودیم.

وی در خصوص تذکره‌ای ارائه شده از سوی سازمان آتش نشانی به مالکان ساختمان‌های نایمن شهر می‌گوید:لازم است سازمان نظام مهندسی در رابطه با مصالح استفاده شده در ساختمان‌ها تذکراتی را به مالکان آنها پیش از احداث ساختمان ارائه کند،

می‌توانند در زمانی محدود در محل حادثه حضور پیدا کنند. نقاط حادثه خیز در شهرهای بزرگ می‌افزاید: شهرهای بزرگ که جمعیت زیادی دارند دارای دسترسی‌های دشواری نیز بوده و در هم پیچیدگی ساختمان‌ها و تراکم آنها سبب می‌شود کار آتش‌نشان‌ها برای اطفا‌ی حریق دشوار شود، چرا که در شهر تهران شاهد ساختمان‌های فرسوده بسیاری هستیم که این ساختمان‌های ریزانه در صورت حریق کار را برای آتش‌نشان‌ها دشوار می‌کنند.

کار تهران با زلزله ۵ ریشتر تمام است
پهرام عکاشه، پدر علم ژئوفیزیک و زلزله‌شناسی در ایران نیز معتقد است اگر اتفاقی در تهران بیفتد، کشور از بین می‌رود.

وی با بیان اینکه اگر در تهران زلزله هشت ریشتری بیاید کل تهران به فنا می‌رود. عکاشه می‌گوید: چیزی از تهران و کشور باقی نمی‌ماند. زیرا مثل این می‌ماند که قلب انسانی از بدنش خارج شود. حداقل ۳۰ تا ۴۰ سال است که من این نکته را متذکر می‌شوم. من قبل از انقلاب و هم بعد از انقلاب بسیار درباره این قضیه گفتم و گو کردم. در سال ۱۳۷۶ شورای امنیت ملی به من نامه نوشت که دلایلت برای اینکه می‌گویی تهران نابود می‌شود، چیست؟!

وی می‌افزاید: من هم همه مدارک را فرستادم. دو هفته بعد از رد و بدل کردن مدارک، رئیس جمهور وقت به شش نفر از وزرایش دستور داد که این ماجرا را پیگیری کنند. من در نامه‌ها خواسته بودم که منازل مردم در تهران مقاوم‌سازی شوند، برای تهران فوراً ستاد بحران تشکیل شود و تغییر جای پایتخت در دستور کار قرار گیرد. بالاخره دبیرخانه ستاد بحران در سال ۱۳۸۰ تشکیل شد و با ژانسی بین‌المللی حقوقی ژاین فرادای منعقد کردند که وضعیت تهران را از نظر ساختمانی و زلزله‌خیزی بررسی کنند.

عکاشه در ادامه صحبت‌های خود بیان می‌کند: حداکثر تا ۱۵ سال دیگر در تهران زلزله می‌آید البته اینها محاسبات کاغذ و قلمی است. زمین این چیزها سرش نمی‌شود. رفتار زمین را نمی‌شود دقیقاً حدس زد چون زمین همگن و یکنواخت نیست، هر اظهار نظری با علامت سؤال همراه است. نکته مهم این است که ما حداقل ۱۴، ۱۴ میلیون دانش آموز در کشور داریم که در مدارس کاملاً آسیب‌پذیر درس می‌خوانند. من ۶۵۰ شهر ایران را انتخاب کردم و زلزله‌خیزی‌شان را بررسی کردم.

تأمین ایمنی شهری به مردم باز می‌گردد
سعید سرفرازه، مدیرعامل سازمان آتش نشانی شهر تهران با اشاره به اینکه مدیریت یکپارچه ایمنی شهری در کشور وجود ندارد می‌گوید: تأمین ایمنی شهری به خود مردم بازمی‌گردد و خودشان باید ایمنی‌های لازم را لحاظ کنند.

وی می‌افزاید: در حال حاضر ساختمان‌هایی در شهرها وجود

دارد که قدمت آنها به پیش از چند دهه قبل برمی‌گردد و در آن ساختمان‌ها نیز افرادی زندگی می‌کنند، لذا باید مالکان نسبت به بازنگری ساختمان خود اقدام کنند و سازمان آتش نشانی اهرم قانونی و نیروی لازم برای بررسی تمامی ساختمان‌های موجود را ندارد و این بازنگری باید به خواسته خود مردم اتفاق بیفتد.

تأکید بر رویکرد علمی در مدیریت سوانح طبیعی
با توجه به اینکه به لحاظ پتانسیل وقوع سوانح طبیعی کشور ایران جزو ۱۰ کشور اول جهان است و گستردگی و تنوع وقوع این سوانح همواره کشور را با مشکلات متعددی همچون خسارات جانی، مالی و روانی مواجه کرده است در این زمینه رئیس سازمان مدیریت بحران کشور می‌گوید: توجه به رویکرد علمی و فرهنگ‌سازی گسترده مدیریت سوانح طبیعی در کشور با آموزش و تربیت نیروی انسانی متخصص و ایجاد انگیزه میان علاقه‌مندان به این رشته تحصیلی از اهداف این برنامه ملی است. اسماعیل نجار، درباره طرح مشترک با دانشکده محیط زیست دانشگاه تهران می‌افزاید: طرح ایجاد مقطع دکتری مهندسی سوانح با عنایت ویژه مقام عالی وزارت کشور در جلسه شورای عالی برنامه‌ریزی آموزش عالی با حضور وزیر علوم، تحقیقات و فناوری به تصویب رسید.

وی می‌گوید: وزیر کشور طی مکاتبه با وزیر علوم، از وی خواسته است تا با توجه به امکان بروز حوادث مختلف در کشور و همچنین حفظ آمادگی و نهادینه کردن فرهنگ خود امدادی و مدیریت بحران، نسبت به عملیاتی کردن مصوبه شورای هماهنگی مدیریت بحران کشور اقدام کند.

معاون وزیر کشور بیان می‌کند: تمام دستاوردها، سیاست‌های جهانی و نتایج بررسی‌ها و تحقیقات به عمل آمده نشانگر تغییر نگرش جهانی در زمینه سوانح طبیعی از رویکرد «پاشخ محور» به رویکرد «ریسک محور» است که اهمیت این موضوع را ابلاغ سیاست‌های کلی رهبری در زمینه پیشگیری و آموزش مصوب سال ۸۴ و نقشه جامع علمی کشور در بخش «اولویت ب» علم و فناوری با طرح موضوعات پیش‌بینی و مقابله با زلزله و سیل اجتناب‌ناپذیر نموده است. نجار می‌گوید: یکی از ضرورت‌های تغییر این نگرش در کشور وجود نیروی متخصص و کادر مجرب برای آموزش دانشجویان در مقاطع تحصیلی مختلف است و آنجا که هم اکنون در هیچ یک از دانشگاه‌های کشور مقطع دکتری در رشته مدیریت سوانح طبیعی ارائه نمی‌گردد و بستر لازم برای ارتقای سطح علمی کشور در این زمینه وجود ندارد و از طرفی نیز علاقه‌مندان این رشته پس از اخذ مدرک کارشناسی ارشد ناگزیر باید در سایر گرایش‌ها ادامه تحصیل دهند، سازمان مدیریت بحران کشور با همکاری دانشکده محیط زیست دانشگاه تهران مقدمات تصویب و اجرای آن را فراهم آورد.

فرهنگ ایمنی شایدوقتی دیگر

این سفاهت برهنگ ایمنی در ذهن مردم ایران ضعیف است. اگر متخصصان را بپذیریم درمان ساده‌تر می‌شود و اگر این ضعف را قبول نداشته باشیم مشکل حل نخواهد شد. به گفته معاون شهردار تهران یکی از مسائلی که باید در کشور بیش از پیش به آن توجه شود، بحث مسئولیت‌اجتماعی است. اینکه مهندسان ارشد نگران کشور با همکاری دانشکده محیط زیست دانشگاه تهران مقدمات تصویب و اجرای آن را فراهم آورد.

فرهنگ ایمنی شایدوقتی دیگر
این سفاهت برهنگ ایمنی در ذهن مردم ایران ضعیف است. اگر متخصصان را بپذیریم درمان ساده‌تر می‌شود و اگر این ضعف را قبول نداشته باشیم مشکل حل نخواهد شد. به گفته معاون شهردار تهران یکی از مسائلی که باید در کشور بیش از پیش به آن توجه شود، بحث مسئولیت‌اجتماعی است. اینکه مهندسان ارشد نگران کشور با همکاری دانشکده محیط زیست دانشگاه تهران مقدمات تصویب و اجرای آن را فراهم آورد.

ما یازحسین با بیان اینکه در تحقق مسئولیت اجتماعی عملکردمهندسان نگاه مردم تأثیرگذار است، می‌گوید: حادثه پلاسکو اتفاق تلخ و ناگواری بود که باید از این حادثه بزرگ نتایج تأثیرگذاری در حوزه طراحی سازه به دست آید. براین اساس باید ساختمان به گونه‌ای طراحی شود که در زمان دچار حریق فروریزد.

وی تأکید می‌کند در حال حاضر این نگاه و ایده در مواجهه ساختمان‌ها با زلزله وجود دار اما احتمال وقوع آتش‌سوزی اگر

بیشتر از زلزله نباشد، کمتر نیست.

ایران ششهر

ایران ششهر ۸۸۹۸۴۷۱

یادداشت

هوشمند برانیم!

■ بیژن سورانی

ترافیک معضل کلانشهرها که همچون تار عنکبوت معابر شهری را در بر گرفته است حالا با نزدیک‌تر شدن به ایام پایانی سال خود را در معابر شهری بیشتر نمایان می‌کند. در روزهای پایانی سال جنب و جوش برای خرید و فعالیت‌های سال نوبیشت‌ر می‌شود و در این میان با کوچک‌ترین بی‌نظمی و زیر پا گذاشتن قانون حتی توسط یک راننده گره‌های ترافیکی در یک مسیر شکل می‌گیرد و تبعات آن به سایر معابر شهری کشانده می‌شود. از تصادف گرفته تا دوبله پارک کردن همه و همه ایجاد ترافیک می‌کند و بر بار ترافیکی معابر می‌افزاید. بسیاری از شهروندان سعی می‌کنند به جای استفاده از وسایل نقلیه عمومی از وسایل شخصی خود در این ایام استفاده کنند و به دلیل آنکه در روز حدود یکپنجاه خودرو در شهر تهران شماره‌گذاری می‌شود دیگر معابر شهری گنجایش این تعداد خودرو را ندارند. نه جای پارک برای پارک کردن خودرو به آسانی گیر می‌آید و نه می‌توان از مسیرهای فرعی عبور کرد. در حال حاضر در شهر تهران با وجود ۹ میلیون جمعیت ثابت و حدود ۴ میلیون جمعیت شناور که از شهرهای اطراف و شهرهای اقماری به تهران رفت و آمد می‌کنند دیگر ترافیک یک موضوع تک بند نیست. آمد و شد در شهر تهران با وجود قوانین و مقررات و ضوابط باز هم دارای بسیاری از معایب همچون تکمیل نبودن شبکه‌های حمل و نقل عمومی، نبود پارکینگ‌های طبقاتی هوشمند، نبود کنترل ترافیک از یکسو و از سوی دیگر استفاده نکردن شهروندان از شبکه‌های مجاز که اقدام به ارائه اطلاعات آنلاین ترافیکی می‌کنند به تشدید ترافیک شهری زده‌اند است. در حال حاضر ضریب نفوذ اینترنت در شهرهای بزرگ کشور افزایش یافته است و در این میان بسیاری از افراد دارای تلفن‌های همراه هوشمند هستند که می‌توان از این ظرفیت و پتانسیل برای کاستن بار ترافیک معابر و ساماندهی آن استفاده کرد. در حقیقت تا سال‌های اخیر سعی شده است تا بخشی از اطلاعات ترافیکی به صورت آنلاین روی شبکه‌های مجاز و سایت‌ها ارائه شود تا شهروندانی که قصد سفر درون شهری را دارند، بهتر بتوانند زمان خود را مدیریت کنند و بتوانند در لحظه برای مسیریابی مسیر عبوری تصمیم‌گیری کنند که از چه مسیری به ادامه راه خود ادامه دهند. در ایران تمامی وسایل ارتباط جمعی همچون رادیو و تلویزیون و شبکه‌های مجازی به بهترین شکل ممکن با تکنولوژی روز در حال استفاده است اما متأسفانه چگونگی استفاده از این وسایل به صورت کاربردی با زندگی روزمره جای خلأ بسیاری دارد.

چه تعداد از شهروندان قبل از خارج شدن از خانه برنامه‌ریزی می‌کنند تا بدانند از چه مسیری خود را به مقصد برسانند تا کمتر در بار ترافیک بمانند؟

چه تعداد از شهروندان در ترافیک معابر با استفاده از شبکه‌های مجازی و اطلاعات ارائه شده تصمیم می‌گیرند مسیر خود را تغییر دهند تا بار ترافیک مسیر عبوری که در آن قرار دارند کاهش یابد؟ چه تعداد از شهروندان به پیام‌های ترافیک که در قالب طنز یا به صورت تصویری ارائه می‌شود توجه می‌کنند؟ اصلاً تا به حال فکر کرده‌ایم چرا این همه پویانمایی (همچون برین دبرین) تولید می‌شود؟ پیام این अभیشن‌ها چیست و چه کاربردی دارند؟ اینکه با وجود دسترسی به فایل‌های تلگرام و سایر شبکه‌های مجازی چرا به موضوع ترافیک بی‌تفاوت هستیم جای تأمل دارد. همه ما به نوعی از ترافیک سرو و کار داریم و بخشی از زندگی شهری ما را این رفت و آمد شهری در برمی‌گیرد، ولی به چه میزان درصدد هستیم به عنوان یک شهروند به فرهنگ ترافیک خود و رعایت قوانین و مقررات در این زمینه احترام بگذاریم؟ در حقیقت تا سر زدن به سایت‌های آنلاین ترافیک که اطلاعات بسیاری از ترافیک مسیره‌ها و معابر را به ما می‌دهد می‌توانیم سفرهای خود را مدیریت کنیم. مدیریت سفر یعنی صرفه‌جویی در سوخت و زمان، کاستن از آلودگی هوا، کاهش تصادفات، آرامش روحی و جسمی برای زندگی شهرنشینی و در نهایت گام برداشتن در مسیر سلامت فرد و جمعیتی برای ارتقای زندگی شهری. بنابراین لازم است تا کمی بیشتر به مسائل ترافیکی و استفاده از ابزار هوشمند اطراف خود برای ساماندهی ترافیک وقت بگذاریم تا هم خودمان نتیجه آن را ببینیم و هم دیگران از آن بهره‌مند شوند. بیاییم برای استفاده هوشمند از ترافیک و مدیریت آن کارها را به فردا واگذار نکنیم که اگر بار ترافیک در شهرها ساماندهی شود زندگی شهری دلنشین‌تر خواهد شد.

از شهر

تهران را در تعطیلات نوروز ببینید

شهرداری تهران در نوروز ۹۶ با بهره‌گیری از اتوبوس‌های روباز دو طبقه ویژه گردشگری و بزرگساری تورهای مختلف در سطح شهر تهران به استقبال بهار سال ۹۶ می‌رود.

منبعی، دبیر ستاد گردشگری شهرداری تهران گفت: شهرداری تهران در برگزاری تورهای نوروز ۹۶ ارتقای روحیه سبزرور و نشاط عمومی، تأکید بر تقویت هویت اسلامی ایرانی و ترویج فرهنگ حفظ طبیعت و محیط زیست را به عنوان اهداف اصلی برگزاری این تورها دنبال می‌کند. این تورها با محوریت ایثار و شهادت، وحدت و وفاق ملی در سطح شهر تهران برگزار می‌شود. وی افزود: از ۱۳ تا ۲۰ اسفند ماه اجرای طرح جهاد مهربانی در ۳۵۴ محله شهر تهران برگزار خواهد شد و ۱۵ اسفندماه همزمان با روز درختکاری طرح درخت مهربانی با حضور خانواده شهدا و چهره‌های فرهنگی و هنری برگزار خواهد شد.

وی در خصوص برگزاری برنامه چهارشنبه آخر سال گفت: ۲۴ اسفند ماه با تأکید بر هویت اسلامی- ایرانی طرح ویژه‌ای برای چهارشنبه آخر سال تدارک دیده شده است. وی افزود: ۲۷ اسفند ماه نیز مهمانی لاله‌ها در آخرین پنج‌شنبه سال با ویژه برنامه‌هایی در بهشت زهرا (س) برگزار می‌شود. همچنین ۲۹ اسفند ۳۵۴ برنامه در ۳۵۴ محله شهر تهران همزمان با ولادت حضرت فاطمه زهرا(س) و روز زن برگزار می‌شود. منبعی به برگزاری طرح سفره طبیعت در هزار پارک شهر تهران و برنامه‌های ویژه این طرح در ۱۳ فروردین ماه همزمان با روز طبیعت اشاره کرد و افزود: برنامه‌های ویژه تهران گردی و برگزاری تورهای شهرداری تهران از یکم الی سیزدهم فروردین ماه با شعار تهران را ببینیم در سطح شهر تهران آغاز به کار خواهد کرد. با تشکیل ستاد گردشگری نوروز و ایجاد رنگ‌های گردشگری مسافران ورودی به شهر تهران را تشویق می‌کنیم تا در قالب تورهای یکروزه و سه‌روزه تهران را به‌طور کامل ببینند. وی افزود: پنج مقصد برای تورهای یکروزه و ۱۱ مقصد برای تورهای نیم‌روزه طراحی شده که با حداقل قیمت و با همکاری سازمان میراث فرهنگی با بهترین کیفیت برگزار می‌شود. دبیر ستاد گردشگری شهرداری تهران در تشریح نحوه اطلاع مردم از برگزاری این تورها و ثبت نام در آنها گفت: شهروندان می‌توانند از طریق سایت ستاد گردشگری شهرداری تهران به آدرس www.visit.tehran.ir، تلفن سامانه ۱۲۷، اپلیکیشن‌های تهران من و سامانه ۱۳۷ شهرداری تهران نسبت به کسب اطلاعات و ثبت نام در تورها اقدام کنند.